

CONTROLEORGaan OP DE POLITIONELE INFORMATIE

Uw referentie	Onze referentie	Bijlage(n)	Datum
	DA260016		15.06.2026

Betref: Advies betreffende het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het RPPol betreffende de ernstige en zware arbeidsongevallen

Het Controleorgaan op de politionele informatie (hierna afgekort 'COC' of 'Controleorgaan').

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (BS, 5 september 2018, hierna afgekort als 'WVG') inzonderheid het artikel 59 §1, 2^e lid, artikel 71 en Titel VII, inzonderheid artikel 236.

Gelet op de wet van 3 december 2017 tot oprichting van een Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna afgekort 'WOG').

Gelet op de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt (hierna 'WPA').

Gelet op de *Law Enforcement Directive* 2016/680 van 27 april 2016 (hierna 'LED').

Gelet op de wet van 25 december 2016 betreffende de verwerking van passagiersgegevens.

Gelet op het verzoek per brief van de Minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken van 17 april 2026;

Gelet op het verslag van de heer Frank Schuermans, Voorzitter *a.i.* van het Controleorgaan.

Brengt op 15 juni 2026 het volgend advies uit.

I. Voorafgaande opmerking nopens de bevoegdheid van het Controleorgaan

1. In het licht van, respectievelijk, de toepassing en omzetting van de Verordening 2016/679¹ en de Richtlijn 2016/680² heeft de wetgever de taken en opdrachten van het Controleorgaan grondig gewijzigd. Artikel 4 § 2, vierde lid, van de organieke wet van 3 december 2017 betreffende de oprichting van een Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna afgekort 'WOG') bepaalt dat de

¹ Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 "betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG" (algemene verordening gegevensbescherming of 'AVG').

² Richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 "betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad" (hierna 'Richtlijn Politie en Justitie' of *Law Enforcement Directive* (LED)).

competenties, taken en bevoegdheden als toezichhoudende autoriteit voorzien door de Verordening 2016/679 voor de politiediensten in de zin van artikel 2,2°, van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politie, gestructureerd op twee niveaus, worden uitgeoefend door het Controleorgaan. Het betekent onder meer dat het Controleorgaan ook bevoegd is wanneer politiediensten persoonsgegevens verwerken die buiten de opdrachten van bestuurlijke en gerechtelijke politie vallen, bijvoorbeeld in het kader van sociaaleconomische doeleinden of human resources verwerkingen. Het Controleorgaan moet geraadpleegd worden bij de voorbereiding van wetgeving of een regelgevende maatregel die verband houdt met de verwerking van persoonsgegevens door de politiediensten van de geïntegreerde politie (zie artikel 59 §1, 2^e lid en 236 §2 WVG, artikel 36.4 van de AVG en artikel 28.2 van de Richtlijn politie-justitie). Daarbij heeft het Controleorgaan de opdracht om te onderzoeken of de voorgenomen verwerkingsactiviteit door de politiediensten in overeenstemming is met de bepalingen van Titel 1 (voor de niet operationele verwerkingen)³ en 2 (voor de operationele verwerkingen) van de WVG⁴. Daarnaast heeft het COC ook een ambtshalve adviesopdracht voorzien in artikel 236 §2 WVG en een algemene voorlichtingsopdracht van het brede publiek, betrokkenen, verwerkingsverantwoordelijken en verwerkers in de materie van het privacy – en gegevensbeschermingsrecht voorzien in artikel 240 WVG.

2. Wat betreft derhalve in het bijzonder de verwerkingsactiviteiten in kader van de opdrachten van bestuurlijke en/of gerechtelijke politie brengt het Controleorgaan advies uit, hetzij uit eigen beweging, hetzij op verzoek van de Regering of van de Kamer van volksvertegenwoordigers, van een bestuurlijke of gerechtelijke overheid of van een politiedienst, inzake iedere aangelegenheid die betrekking heeft op het politionele informatiebeheer zoals geregeld in Afdeling 12 van Hoofdstuk 4 van de wet op het politieambt⁵.

3. Het Controleorgaan is, ten aanzien van de politiediensten, de Algemene Inspectie van de federale politie en lokale politie (afgekort 'AIG') zoals bedoeld in de wet van 15 mei 2007 op de Algemene Inspectie en de Passagiersinformatie-eenheid (hierna afgekort 'BELPIU') bedoeld in Hoofdstuk 7 van de wet van 25 december 2016 tevens belast met het toezicht op de toepassing van Titel 2 van de GBW en/of de verwerking van persoonsgegevens zoals bedoeld in de artikelen 44/1 tot 44/11/13 van de wet op het politieambt en/of elke andere opdracht die haar krachtens of door andere wetten wordt verleend⁶.

4. Het Controleorgaan is ingevolge artikel 281, § 4, van de algemene wet van 18 juli 1977 "*inzake douane en accijnzen*", zoals gewijzigd door de wet van 16 mei 2024 "*tot wijziging van de wet van 25 december 2016 betreffende de verwerking van passagiersgegevens*" ten aanzien van de Dienst

³ Artikel 4 §2, 4^e lid WOG.

⁴ Artikel 71 §1, 3^e lid WVG.

⁵ Artikelen 59 §1, 2^e lid en 236 § 2 WVG.

⁶ Artikel 71 §1, derde lid *juncto* 236 § 3 WVG.

Geschillen van de Algemene Administratie van Douane en Accijnzen bevoegd in het kader van de vorderingen gericht aan de BELPIU in fiscale materies.

5. Het COC is tot slot ook belast, in het kader van de dataretentie wetgeving, op grond van artikel 126/3 §1, 8^e lid van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie (hierna afgekort 'WEC'), zoals gewijzigd door de wet van 20 juli 2022 betreffende het verzamelen en het bewaren van de identificatiegegevens en van metagegevens in de sector van de elektronische communicatie en de verstrekking ervan aan de autoriteiten (*BS* van 8 augustus 2022), met de validatie van de statistieken met betrekking tot het aantal strafbare feiten en de bewaringstermijn voor elk gerechtelijk arrondissement en elke politiezone in het kader waarvan het al zijn bevoegdheden uitoefent die hem zijn toegekend bij titel 7 van de wet van 30 juli 2018. Het is daarnaast ook nog belast, in toepassing van artikel 42 § 3, 2de en 3de lid WPA met de controle van de vorderingen van de Cel Vermiste Personen van de federale politie tot opvraging van de gegevens met betrekking tot de elektronische communicatie betreffende de vermiste persoon.

6. Het Controleorgaan is bevoegd om advies te verlenen over aspecten met betrekking tot de verwerking van informatie en persoonsgegevens en de bescherming van het privéleven door de verwerking van persoonsgegevens voor zover deze betrekking hebben op of in verband staan met de operationele en niet-operationele werking van de politiediensten en/of het personeel van de geïntegreerde politie (hierna 'GPI'⁷) en/of voor zover de voor advies voorgelegde ontwerp tekst een impact heeft op de politionele informatiehuishouding in het algemeen.

7. Het Controleorgaan is daarnaast niet enkel een gegevensbeschermingsautoriteit maar een toezichthouder die evenzeer wettelijk belast is met de legaliteit, efficiëntie, effectiviteit en economie van de politionele informatiehuishouding⁸.

II. Voorwerp van de aanvraag

8. De adviesaanvraag heeft betrekking op een ontwerp van Koninklijk besluit "*tot wijziging van het RPPol betreffende de ernstige en zware arbeidsongevallen*" (hierna 'het ontwerp').

9. Met het ontwerp wenst de steller, de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, de personeelsleden van de politiediensten, die slachtoffer zijn van *ernstige en zware arbeidsongevallen* te kunnen vergoeden voor zover er geen vergoeding voorzien is binnen een redelijke termijn ingevolge andere wettelijke en reglementaire bepalingen. Een arbeidsongeval wordt door een - speciaal daartoe opgerichte - commissie erkend als 'ernstig en zwaar' wanneer deze zware financiële gevolgen met zich

⁷ Geïntegreerde politie – Police Intégrée.

⁸ Activiteitenverslag 2021, www.contrôleorgaan.be, randnummers 3, 52 en in het bijzonder 71: "*Het COC heeft echter allerminst alleen oog voor dataprotectie; het heeft evenzeer veel aandacht en is bevoegd voor alle andere operationele aspecten van de politionele informatiehuishouding*"; artikel 71 §1 WVG.

meebrengt⁹. In geval van erkenning zullen de nog niet vergoede medische kosten (bv. kosten arts, prothese, orthopedische toestellen, verplaatsings- en overnachtingskosten van het slachtoffer of diens familie) worden terugbetaald door enerzijds de medische dienst bij de Directie van het personeel (DRP) op niveau van de federale politie, en anderzijds de gemeente- of politieraad bij de lokale politie¹⁰.

Hiertoe wijzigt het ontwerp de delen 1, 10 en 15 van het Koninklijk Besluit tot regeling van de rechtspositie van het personeel van de politiediensten (hierna 'RPPol')¹¹, in uitvoering van artikel 121 van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op 2 niveaus (WGP).

10. Aangezien het ontwerp van Koninklijk Besluit een impact heeft op het informatiebeheer van en door de GPI, zal het Controleorgaan zich in het huidig advies beperken tot die aspecten van het ontwerp die daarmee in verband staan. In dit geval betekent dit dat vooral artikel 4 van het ontwerp, dat de verwerking van persoonsgegevens regelt, wordt geanalyseerd.

III. Analyse van de aanvraag

11. Artikel 4 van het ontwerp voegt in deel 15 RPPol een nieuw artikel toe dat de verwerking van persoonsgegevens regelt met het oog op de erkenning en desgevallend terugbetaling van de kosten gemaakt ten gevolge van een ernstig en zwaar arbeidsongeval.

12. Het nieuw ontworpen artikel XV.I.2 RPPol luidt als volgt:

"Art. XV.I.2. § 1. De categorieën van gegevens die worden verwerkt in het raam van de artikelen X.III.6quater en X.III.6quinquies zijn de volgende:

1° Identificatiegegevens van het slachtoffer:

a) naam en voornaam;

b) domicilieadres of, in voorkomend geval, verblijfsadres;

c) in voorkomend geval, telefoon- en/of gsm-nummer;

2° Identificatiegegevens van enige andere belanghebbende:

a) naam en voornaam;

b) domicilieadres of, in voorkomend geval, verblijfsadres;

c) in voorkomend geval, telefoon- en/of gsm-nummer;

3° Erkenningsbeslissing van het ongeval als arbeidsongeval.

§ 2. De categorieën van betrokken personen voor de verwerking van de persoonsgegevens in het raam van de artikelen X.III.6quater en X.III.6quinquies betreffen alle personeelsleden van de geïntegreerde politie of enige andere belanghebbende.

⁹ Art. 1 Ontwerp.

¹⁰ Art. 2 Ontwerp.

¹¹ Koninklijk Besluit van 30 maart 2001 tot regeling van de rechtspositie van het personeel van de politiediensten (RPPol).

§ 3. Het doel van de gegevensverwerking is om de in artikel X.III.6quater, § 3, eerste lid, bedoelde commissie in staat te stellen om een arbeidsongeval al dan niet te erkennen als een ernstig en zwaar arbeidsongeval, waarna het slachtoffer, in voorkomend geval, recht heeft op de vergoeding van de in artikel X.III.6quater, § 1, bedoelde kosten onder de aldaar bepaalde voorwaarden.

§ 4. De verwerkingsverantwoordelijke van de persoonsgegevens in het raam van de artikelen X.III.6quater en X.III.6quinquies is de directeur van de directie van het personeel van de federale politie.

§ 5. De in artikel X.III.6quater, § 3, eerste lid, bedoelde commissie heeft, uitsluitend voor zover haar opdracht dit vereist en binnen de strikte grenzen van wat noodzakelijk is voor de uitoefening ervan, toegang tot de persoonsgegevens die geregistreerd zijn in het raam van de artikelen X.III.6quater en X.III.6quinquies:

§ 6. De persoonsgegevens die geregistreerd zijn in het raam van de artikelen X.III.6quater en X.III.6quinquies worden gewist na het verstrijken van een termijn van tien jaar na het overlijden van de persoon op wie ze betrekking hebben.

Indien een rechtsvordering is ingesteld, wordt deze termijn verlengd tot op het ogenblik waarop een beslissing in kracht van gewijsde omtrent deze vordering werd getroffen.”

In concreto regelt het ontworpen artikel de categorieën van persoonsgegevens, de categorieën van betrokken personen, de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke, het doel van de verwerking, de toegang tot en de bewaartermijn van de gegevens.

Voorafgaande algemene opmerking inzake het legaliteits- en voorzienbaarheidsbeginsel

13. Krachtens artikel 22 van de Grondwet, artikel 8 EVRM en artikel 6.3 AVG moet een rechtsgrond voor gegevensverwerking voldoende duidelijk, nauwkeurig, en voorzienbaar zijn voor de betrokkenen. Artikel 22 van de Grondwet houdt de bevoegdheid om te bepalen in welke gevallen en onder welke voorwaarden afbreuk kan worden gedaan aan het recht op eerbiediging van het privéleven voor aan de bevoegde (formele) wetgever. Een delegatie door de wetgever aan de uitvoerende macht is mogelijk, voor zover de machtiging voldoende nauwkeurig is omschreven en betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de essentiële elementen voorafgaandelijk door de wetgever zijn vastgesteld¹². Bijgevolg dienen de essentiële elementen van de verwerking van persoonsgegevens opgenomen te worden in de wet zelf (bij voorkeur de zgn. ‘Exoduswet’¹³ of de Wet Geïntegreerde Politie).

¹² Grondwettelijk Hof, arrest nr. 33/2022 van 10 maart 2022, B.13.1, www.const-court.be.

¹³ Wet van 26 april 2002 houdende de essentiële elementen van het statuut van de personeelsleden van de politiediensten en houdende diverse bepalingen met betrekking tot de politiediensten.

Inhoudelijke opmerkingen inzake het ontworpen artikel XV.1.2 RPPol

14. Het COC ontving bij het adviesaanvraag een zgn. 'AVG-fiche' gericht aan het COC. Daarin worden de essentiële elementen van de verwerking verder toegelicht. Het COC stelt evenwel vast dat een aantal elementen uit de bijgevoegde AVG-fiche niet zijn opgenomen in of niet overeenkomen met het ontwerp van Koninklijk Besluit, noch worden toegelicht in een Verslag aan de Koning.

15. Ten eerste verwijst de AVG-fiche naar een andere verwerkingsverantwoordelijke dan aangeduid in het ontwerp. De AVG-fiche duidt immers de Dienst informatieveiligheid en persoonlijke levenssfeer (CG/ISPO) – dienst op het niveau van de Commissaris-generaal - aan als verwerkingsverantwoordelijke met de Directie van het Personeel (DRP) van de Algemene directie van het middelenbeheer en de informatie van de federale politie (DGR) als *vertegenwoordiger* van de verwerkingsverantwoordelijke. Daarbij staan de dienst loopbaanbeheer en de medische dienst van DRP in voor het dagelijkse beheer van de dossiers.

De verwerkingsverantwoordelijke is een functioneel begrip bedoeld om de verantwoordelijkheid te leggen bij de dienst die feitelijk beslist welke gegevens verwerkt worden. Aangezien DRP instaat voor het beheer van de aanvragen is het bijgevolg logisch dat de directeur van DRP aangeduid wordt als verwerkingsverantwoordelijke in het ontwerp¹⁴. Het concept 'vertegenwoordiger' van de verwerkingsverantwoordelijke is geen begrip uit het gegevensbeschermingsrecht. Wat hier juist wordt mee bedoeld, wordt noch toegelicht in voormelde AVG-fiche, noch in het Verslag van de Koning.

16. Ten tweede worden de categorieën van persoonsgegevens opgesomd die zullen worden verwerkt voor het beoogde doeleinde. De AVG-fiche licht hierbij toe dat vooral financiële gegevens (bijvoorbeeld inkomen, salaris personeelslid) van belang zijn voor de erkenning van een arbeidsongeval als ernstig en zwaar. De vage criteria tot erkenning van een arbeidsongeval als ernstig en zwaar geven een grote beoordelingsmarge aan de commissie en maken het moeilijk de evenredigheid en noodzakelijkheid te beoordelen van de categorieën verwerkte persoonsgegevens. Toch lijkt het ook noodzakelijk financiële gegevens van het slachtoffer te verwerken en bijgevolg, naast de identificatiegegevens en de erkenningsbeslissing van het ongeval als arbeidsongeval, ook een ten derde toe te voegen met "*elk nuttig document waaruit de zware financiële gevolgen van het arbeidsongeval blijkt*".

Het COC merkt bovendien op dat er volgens het ontwerp geen gezondheidsgegevens zullen worden verwerkt. Vanuit het perspectief van het gegevensbeschermingsrecht is dit onjuist aangezien de verwerking van de persoonsgegevens in verband staat van arbeidsongevallen waarvan de commissie kennis neemt (artikel 9 AVG). De vraag stelt zich evenwel hoe de commissie zal oordelen over de erkenning van het arbeidsongeval als ernstig en zwaar en, in voorkomend geval de kosten (waaronder

¹⁴ Ontworpen artikel XI.I.2, paragraaf 4 RPPol.

ook medische kosten) zal vergoeden, zonder kennis te hebben van de gezondheidstoestand of de klinische behandeling van het slachtoffer. Het is aan de steller van het ontwerp na te gaan of het beoogde doeleinde kan bereikt worden zonder gezondheidsgegevens te verwerken. Gegevens over de gezondheid zijn bijzondere categorieën van persoonsgegevens waarvan de verwerking verbonden is aan bijkomende voorwaarden. Voor zover ook gezondheidsgegevens worden verwerkt dient de steller van het ontwerp dit te vermelden in het ontwerp bij de categorieën van persoonsgegevens, én te voorzien in bijkomende passende waarborgen¹⁵.

17. Ten derde worden alle personeelsleden van de geïntegreerde politie of enige andere belanghebbende aangeduid als categorieën van betrokken personen. Het COC raadt de steller aan in het Verslag aan de Koning verdere duiding te geven wie bedoeld wordt met "*enige andere belanghebbende*". Wordt met deze term een familielid bedoeld waarvan de terugbetaling van de overnachtingskosten wordt aangevraagd? Kan een behandelende arts ook beschouwd worden als 'andere belanghebbende'? Het valt bijvoorbeeld niet uit te sluiten dat bij de terugbetaling van de kosten de contactgegevens van de arts/chirurg/specialist dienen verwerkt te worden.

18. Ten vierde, regelt paragraaf 5 van het ontworpen artikel de toegang van de bevoegde commissie tot de persoonsgegevens. Deze toegang is beperkt tot wat noodzakelijk is voor de uitoefening van haar opdracht. Hieruit volgt dat de dienst bedoeld in art. X.III.7 RPPol, bij wie de aanvraag tot vergoeding van de kosten dient te worden ingediend, geen toegang zou krijgen tot de gegevens vooraleer de aanvraag over te maken aan de Commissie¹⁶. Het is aan de steller van het ontwerp na te gaan of dit ook effectief de bedoeling is. Uit de AVG-fiche blijkt bovendien dat in bepaalde gevallen andere diensten ontvanger kunnen zijn van de gegevens met het oog op terugbetaling van het slachtoffer en bijgevolg toegang zullen nodig hebben. Meer bepaald worden volgende bestemmingen geïdentificeerd: de bevoegde commissie, de dienst loopbaanbeheer van DRP en de gemeente- of politieraad. Daarnaast blijkt uit het ontwerp en de AVG-fiche dat ook de medische dienst van DRP instaat voor het dagelijks beheer van de verzoeken en, in voorkomend geval, terugbetaling van de kosten op federaal niveau. Deze diensten zullen bijgevolg ook onvermijdelijk toegang nodig hebben tot alle of bepaalde gegevens om hun opdrachten uit te voeren.

Volledigheidshalve moet de steller van het ontwerp eraan herinnerd worden dat de politieraden binnenkort niet meer zullen bestaan gezien ze worden afgeschaft door het inmiddels door de commissie voor Binnenlandse Zaken, Veiligheid, Migratie en Bestuurszaken op 8 mei 2026 aangenomen wetsontwerp *tot wijziging van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus en van diverse andere bepalingen*

¹⁵ Art. 9.2 AVG en art. 9 WVG.

¹⁶ Ontworpen artikel X.III.6 *quinquies* §1 RPPol.

*betreffende de politiediensten en en van diverse andere bepalingen betreffende de politiediensten*¹⁷ .

19. Tot slot wenst het COC op te merken dat er een rechtvaardiging ontbreekt omtrent de noodzakelijkheid en evenredigheid van de categorieën van de verwerkte gegevens en de keuze van de bewaartermijn van 10 jaar (die een aanvang neemt op dat dag na het overlijden van het betrokken personeelslid). Deze rechtvaardiging blijkt evenmin uit de AVG-fiche.

Dit betekent bijvoorbeeld dat alle desbetreffende persoonsgegevens van een personeelslid, dat reeds 5 jaar met pensioen is, nog eens 10 jaar wordt bijgehouden vanaf zijn overlijden. Men ziet niet goed in welke finaliteit daarmee nog zou kunnen bediend worden.

Het komt de steller van het ontwerp toe de gekozen termijn en het startpunt ervan toe te lichten en te motiveren in het Verslag aan de Koning.

OM DEZE REDENEN,

Het Controleorgaan op de Politie Informatie,

Verzoekt de aanvrager rekening te houden met de hogervermelde opmerkingen.

Advies goedgekeurd door het Controleorgaan op de Politie Informatie op 15 juni 2026.

Voor het Controleorgaan,
De Voorzitter *a.i.*,
Frank SCHUERMANS (GET)

¹⁷ *Parl. St. Kamer*, DOC 56, n° 1342/011.